Sfinţirea pietrei de temelie a celei mai mari catedrale din România

Impunătoarea solemnitate dela Hunedoara din ziua sfinţilor Constantin şi Elena

Mulţimea adunată în faţa catedralei

Hunedoara, 22 Mai

In ziua de Sfinţii Constantin şi Elena s'a sfinţit aici cea mai impunătoare catedrală ortodoxă din România, zidindu-se actul de temelie din unghiul altarului. Monumentalitatea ei a lăsat o impresie profundă miilor de credincioşi adunaţi la prasnic în frunte cu I. P. S. S. mitropolitul Ardealului dr. Nicolae Balan. Proporţiile bisericii sunt într'adevăr grandioase. Numai piatră s'a folosit aproape 200 vagoane. Apoi, sute de vagone de ciment, fer, var şi cărămidă au intrat din belşug în masivitatea locaşului sfânt, menit să dăinuiască peste veacuri ca un dom puternic şi uriaş al cocepţiei şi credinţei românești.

Stilul realizat este cel bizantin, de o desăvârşită perfecţie. Pentru prima oară la noi el a fost adaptat la dimensiuni atât de vaste şi a reuşit cum nu se putea mai armonios în îmbinarea estetică.

Turnul din mijlocul catedralei, care domină înălţimea Hunedoarei, e încadrat de alte patru mai mici. Pe ele strălucesc, cruci, globuri şi alte ornamentaţii, toate poleite cu un strat gros de aur de 24 carate. In încăperea lor vor fi instalate peste două zile nouă clopote, funcţionând electric şi putând fi dirijate atât din altar, cât şi din rotonda superioară de către conducătorul corului. Aceste clopote în afară de chemarea credincioşilor la liturghie şi vecernie, vor constitui în timpul slujbelor şi o orchestraţie magnifică, introdusă pentru prima dată în ritualul ortodox. Ele vor executa răspunsuri liturghice cum este de pildă „Tie Doamne", iar la sfârşitul fiecărui serviciu divin „Trăiască Regele". In Europa e a cincea biserică prevăzută cu clopote în stare să execute partituri religioase pe note, două aflându-se în Franţa, a treia în Anglia şi a patra în Germania.

La îmbucătura turnurilor cu zidurile încep decoraţiile sculptate în piatră, printr'un brâu masiv de dantelă ce împrejmuieşte biserica. Alte dantelării maiestre în piatra albă şi granit brun şerpuiesc în chenar la geamuri, ornamentează intrările şi întreaga parte exterioară, imprimând zidurilor căldura motivului românesc şi reliefuil simbolurilor ortodoxe.

Deosebit de impresionante sunt mozaicurile. Catedrala are trei intrări. Pe fiecare portal au fost adaptate icoane enorme în mozaic, înalte până la cupole, care dau catedralei o măreţie unică în podoabe. Pe frontalul principal mozaicul reprezintă pe Sfinţii Constantin şi Elena, executaţi de d-na Nina Arbore într'un colorit de autenticitate bizantină şi trataţi cu o remarcabilă sobrietate picturală. Catedrala din Hunedoara dispune de cea mai bogată colecţie de mozaicuri din şirul bisericilor noastre. In afară de frontaluri, un brâu de sfinţi lucraţi în mozaic o înconjoară pe toate tâmplele ei, împrumutându-se cu succes genul decorativ al mânăstirilor clădite pe vremea lui Ştefan cel Mare.

Majestoase sunt şi intrările. Ele sunt deschise de un şir de trepte întinse pe întreaga faţadă, de coloane puternice sculptate în piatră şi marmoră şi de porţi masive.

Interiorul este tot atât de grandios. Grandios prin spaţiul enorm care a rămas liber credincioşilor, prin cupola care domină deasupra altarului în dimensiuni covârşitoare, prin lumina abundentă care se revarsă printre ziduri, prin enormele lespezi de marmoră care acoperă podeaua de ciment şi sculpturile de piatră introduse pentru prima oară în interioarele bisericilor noastre. Altarul este lucrat în marmoră verde şi albă şi împodobit cu icoane în mozaic. Cei patru evanghelişti aşezaţi în rotonda cupolei sunt sculptaţi în piatră şi legaţi cu un brâu de florete sculptate tot în piatră.

Arhitectura modernă a adus şi o inovaţie. Catedrala are subsol. Un subsol enorm unde se poate instala o bibliotecă de sute de mii volume, precum arhivele parohiale şi tezaurul bisericesc. Intr'un colţ în faţa unui zid gros de patru metri, funcţionează cuptorul pentru încălzirea bisericii prin calorifere.

Iată o prezentare sumară a celei mai mari şi frumoase catedrale ortodoxe. Ea străjueşte în locul cel mai potrivit din Hunedoara iar ctitorul care se străduieşte de şase ani pentru împlinirea nobilei fapte este d. Constantin Bursan, fost deputat şi membru în consiliul superior al Frontului Renaşterii Naţionale. Zidirea catedralei se adaogă la o nesfârşită serie de danii făcute judeţului Hunedoara. D-sa a înfiinţat şi a înzestrat un număr de 70 şcoli, a zidit şi a făcut daruri preţioase la un număr tot atât de mare de biserici. Deasemeni din generozitatea şi grija sa acest jude neaoş românesc are cele mai importante opere de folos obştesc. Catedrala s'a ridicat alături de monumentalul palat administrativ, înfăptuit şi acesta acum câţiva ani prin străduinţele d-lui C. Bursan.

SERVICIUL RELIGIOS

Marea solemnitate a început dimineaţa prin coloanele de ţărani cari veneau în oraş în frunte cu fanfare şi prapori. Lumea din Hunedoara a ţinut să dea prazniculuiu o deosebită semnificaţie, manifestând solidaritatea ei în gânduri şi simţire într'un moment de cruntă învălmăşeală abătută asupra Europei. Ţărani şi conducători au fost prezenţi fără deosebire de ierarhie socială şi intelectuală la sfinţirea de astăzi.

Numeroase delegaţii s'au prezentat mai întâi d-lui Constantin Bursan urându-i sănătate de ziua onomastică şi mulţumindu-i recunoscător pentru nobila faptă a ctitoriei.

Asistenţa, străjerii, premilitarii, societăţile culturale, preoţii, şefii autorităţilor administrative şi numeroşii intelectuali şi ţărani s'au înşiruit în două rânduri pe strada principală a oraşului în aşteptarea Mitropolitului. La ora 8 jumătate I. P. S. S. a sosit cu automobolul de la Sibiu însoţit de secretarul metropolitan dr. Nistor. Vlădicul a fost primit cu un ropot de urale şi i s'au aşternut în cale mii de buchete de flori.

Din centrul oraşului lumea s'a îndreptat spre vechea biserică ortodoxă într'o procesiune impresionantă. Aici mitropolitul Nicolae înconjurat de un sobor de 20 preoţi a oficiat liturghia. Răspunsurile au fost date de corul condus de d. Ferdinand Stunicka.

Cu ocazia acestei liturghii a fost sfinţit diacon şi Dumitru Bărăşcuţa, un tânăr şi distins teolog al Academiei din Sibiu.

După slujbă, credincioşii s'au încolonat din nou în procesiune venind în faţa nouii catedrale unde s'au sfinţit clopotele şi s'a depus pergamentul ctitoriei în unghiul altarului. Din partea guvernului participă d. Silviu Dragomir, ministrul minorităţilor. Mai sunt de faţă toţi parlamentarii judeţului, reprezentanţii tuturor confesiunilor, cadrele Frontului Renaşterii Naţionale, conducătorii administraţiei în frunte cu d. colonel Bengliu, prefectul judeţului, protopopii şi preoţii ortodoxi, delegaţii societăţilor culturale, sute de intelectuali şi mii de ţărani veniţi din aproape toate comunele.

După sfinţire se rostesc cuvântările. Primul care vorbeşte este I. P. S. S. mitropolitul Ardealului, spunând:

Cuvântarea I.P.S.S. mitropolitului Bălan

In pustietăţile cele îndepărtate de noi ale răsăritului este obiceiul ca obosiţii călători când dau de un isvor de apă rece să strige: veniţi. Cei ce aud glasul de strigare îl dau mai departe şi aşa până la mari depărtări străbate acest glas de chemare spre astâmpărarea buzelor. Acest strigăt îl repet şi eu. Veniţi, dar nu la un isvor cu apă, ci la o fântână de înoire a cugetelor. Evanghelia este singurul isvor din care se pot adăpa cu adevărat sufletele însetate după adevăruri veşnice şi după lumina lui Dumnezeu.

Trăim într'o lume învălmăşită cum poate n'a fost nici când. Ne găsim în mijlocul unui război atât de crâncen purtat cu arme ucigătoare cum nu s'au mai cunoscut. E drept că noi nu suntem prinşi în vârtej. De câte ori mă gândesc cum a fost cu putinţă ca după 20 ani să se ivească o nouă catastrofă, simt că mă găsesc în faţa unei taine pe care nu o pot deslega. Cum a fost cu putinţă să nu se ţină seama de suferinţa revărsată asupra neamurilor — nu găsesc decât un singur răspuns: păcatul oamenilor.

Nouă, Dumnezeu ne-a hărăzit un răgaz pentruca să ne întoarcem la căinţa greşelilor noastre. Numai cu sufletul curat şi smerit vom putea să înfruntăm orice primejdie. Nu ne-am prea căit când am avut vremuri bune şi pace, ci am umblat cu zavistii şi cu certuri.

Eu nu pot şti sfârşitul tulburării. Una însă o ştiu şi anume: dacă poporul nostru îşi va umple sufletul de credinţă şi se va hotărî să asculte pe Dumnezeu, atunci nu mă tem de soarta lui. Dacă bunul Dumnezeu ne-a păzit timp de 2000 ani pe aceste plaiuri, fără îndoială, El ne-a ocrotit pentru o misiune şi mai mare în viitor.

Multe fântâni şi multe isvoare se găsesc pe lumea aceasta. Un isvor al plăcerilor, altul al măririlor şi altul al averilor. Dar, vai, apele lor sunt legate de pământ. Unul singur este cel dătător de viaţă, cel deschis de Isus prin patimile sale şi prin moartea Sa pe cruce. Către El să vă îndreptaţi gândurile şi sufletele.

Dar, Evanghelia ne mai învaţă ceva. Să fim între noi cu dragoste frăţească, căci numai când vom fi una în cuget şi simţire, ne vom putea apăra.

Eu am simţit dela Sibiu ce lucru mare se înfăptueşte aici. Ce lucru mare şi înălţător se face astăzi când în mijlocul unui război nimicitor se clădesc locaşuri de pace. Nu pot să nu mă însufleţesc de dragostea poporului nostru pentru Dumnezeu. Şi nu pot fi decât profund mulţumit când văd că avem cărturari de noblleţea sufletească, mărinimia şi credinţa d-lui Constantin Bursan. Ştiţi cu toţii, bărbaţi şi femei, tineri şi bătrâni, ce a făcut d-sa pentru voi. Nu e parohie să nu fi dăruit măcar un clopot. Din jertfele făcute a ridicat această biserică, cum foarte puţine vor fi. D. Constantin Bursan a adunat ban cu ban şi a zis: vreau să deschid aici un nou isvor de adăpare şi vreau să zidesc în vechea cetate a Hunedoarei o biserică spre a dăinui peste veacuri. Mă simt dator ca, din adâncul inimii să mulţumesc marelui ctitor, d. C. Bursan şi soţiei sale. Mă simt dator să mulţumesc şi în numele vostru, rugându-mă lui Dumnezeu să-i prelungească firul vieţii.

Ţin apoi să asigur pe reprezentantul guvernului, d. Silviu Dragomir, rugându-l să ducă Majestăţii Sale Regelui precum şi colegilor săi din guvern făgăduinţa noastră că suntem gata a le uşura sarcina cu orice jertfă. Fără libertate nu merită viaţa noastră. Noi robi nu mai vrem să fim. Ne vom apăra libertatea lăsată poporelor de către Dumnezeu, cu sângele nostru.

Noi am trăit prin credinţă. Rugăciunea noastră să fie mai caldă ca oricând. Dragostea de ţară şi de neam să întreacă orice alt simţământ. Rog pe Dumnezeu să se milostivească şi să ne ocrotească cu iubirea care a fost totdeauna lângă noi, să ne apere satele şi oraşele şi să trimeată paza sa asupra scumpului nostru Suveran pentru a ne scoate din furtună.

Discursul d-lui Silviu Dragomir

In numele guvernului vorbeşte d. Silviu Dragomir, care spune:

Sărbătoarea de azi are pentru mine o îndoită înfăţişare: ea este un simbol şi o mărturisire, apoi o afirmare şi o biruinţă a însuşi temeiului de viaţă al poporului nostru pe aceste meleaguri.

Din răstimpurile cele mai vechi bisericuţele noastre din Ardeal au fost simbol viu, care a străjuit aşezările româneşti de-a lungul veacurilor. De multe ori cercetând rosturile noastre ţi se pune întrebarea, dacă satul s'a întemeiat întâiu şi pe urmă biserica, sau întâiu a fost înfipt altarul de stejar pe vârf de deal ca să stea de veghe peste căsuţele împrăştiate. Multă vreme crucea lor, care se înalţă către cer, a fost singurul liman al unor îndemnuri mai înalte, al duhului dornic de libertate.

Aşa a fost şi pe acest petec de pământ românesc, care şi-a luat numele de Hunedoara. Chiar aici nu aş putea să răspund ce a fost mai întâi: altarul, sau aşezarea românească. Amândouă se pierd în negura veacurilor şi dacă e să stabilim ceva precis, e că şi unul şi altul prezintă firul de continuitate a unei vieţi româneşti, care a pulsat aici din timpuri imemoriale. După arhitectura sa veche, biserica românească din Hunedoara e cel mai vechi altar păstrat pe pământ românesc. Înălţat probabil, în sec. al XIII-lea, refăcut în sec. al XIV-lea şi apoi încă odată în sec. al XV-lea, cu ajutorul unui regal patron. In sec. al XVII-lea i se adaogă un nou turn şi sub înrâurirea nemeşilor protestanţi începe a se moderniza. Apoi, mânăstirea veche din Hunedoara capătă o tovarăşă în bisericuţa drept credincioasă care a continuat să adăpostească credinţa străveche. Toate altarele noastre dacă rămân mărturii mute ale frmântărilor şi suferinţelor din trecut, glăsuesc astăzi totuşi cu răspicat tâlc despre neînfrânta noastră dorinţă de a închega o solidaritate şi de a continua cu scara ce duce la deplina libertate naţională.

O întreagă literatură duşmană se opinteşte a făuri astăzi un capăt de acuzaţie împotriva noastră, dece clădim biserici în loc să ridicăm standardul de viaţă şi înălţăm altare înainte de a creia confortul civilizaţiei moderne. Ei nu înţeleg rostul întregii noastre istorii şi nu vor să ştie că aceste catedrale, care se înalţă biruitoare către albastrul cerului, răspund unor impulsuri ancestrale, satisfac o adâncă necesitate sufletească, răspumpără atâtea umilinţe ale trecutului şi caută să transpună pe planul eternităţii simbolul definitivei biruinţi a untăţii noastre naţionale.

I. P. S. S. a fost promotorul acestei acţiuni de pioasă reparaţe istorică. In 20 ani de stăpânire românească s'au clădit 718 biserici noui şi s'au refăcut alte 987 altare româneşti în cuprinsul Transilvaniei. Cele mai multe se datoresc iniţiativei ce aţi luat şi grijei de a da o podoabă demnă lăcaşurilor dumnezeeşti. Aici în jud. Hunedoara, biserica pe care o păstoreşti cu atâta vrednicie se mândreşte cu 52 biserici noui, având alte 13 în curs de construcţie.

Altarul a cărui piatră de temelie s'a aşezat astăzi, preamărește şi el spiritul de înţelegere al generaţiei din care facem parte. Trebue să subliniez însă că meritul de căpetenie îl are la înălţarea acestei măreţe catedrale, ctitorul generos al Hunedoarei, care ne-a oferit această sărbătoare, d. C-tin Bursan şi d-na Alexandrina Bursan. suntem profund recunoscători că s'a identificat cu cele mai intime năzuinţi sufleteşti ale noastre şi că din belşugul care i l-a hărăzit Dumnezeu, cheltueşte mai mult decât prisosul pentru a ridica monumente neperitoare. Ca membru al guvernului şi preşedinte aj F. R. N. din ţinutul Timiş când vin să mă închin în faţa marelui altar, mă simt dator a proslăvi virtuţile ce reînvie credinţa de altă dată şi marea tradiţie generatoare de glorie a neamului, să proslăvesc această străduinţă curată a generoşilor ctitori. Fie ca Dumnezeu să dăruiască poporului nostru pace şi linişte, pentruca să putem asculta cu senină mulţumire dangătul clopotelor sfinţite, care vor vesti deplina noastră renaştere naţională, sub glorioasa domnie a Majestăţii Sale Regelui

Răspunsul d-lui Constantin Bursan

Inaltului preiat şi d-lui ministru Silviu Dragomir le răspunde ctitorul catedralei d. Constantin Bursan prin următoarea cuvântare:

După cele două cuvântări, atât de înalte în expresiunea lor şi atât de învăţătoare şi aducătoare aminte de ceeace avem noi de făcut, ale I. P. S. S. mitropolitului Ardealului dr. Nicolae Bălan şi d-lui ministru Silviu Dragomir, nu-mi rămân decât puţine cuvinte de spus. Dacă m'am încumetat să vorbesc este doar pentru a tălmăci gândul care a prezidat când am conceput zidirea şi pentrucă vreau să exprim mulţumirile recunoscătoare I. P. S. S. că a cinstit cu prezenţa sa sfinţirea pietrei din capul de unghi al altarului.

Când am conceput ridicarea acestei biserici a fost cu totul departe de mine gândul orgoliului omenesc. In capul meu, chiar atunci când unele învrăjbiri ne impiedecau să ne vorbim ca azi, un singur gând mă călăuzea şi anume, o reparaţie de prestigiu pentru biserica neamului. Socotesc că orice locaş sfânt este un bastion de rezistenţă şi conservare a poporului nostru.

Spuneaţi odată Inalt Prea Sfinţite că un popor în rugăciune este o armată de neînvins şi că biserica şi religia sunt lumina care luminează neamul. Aceste consideraţiuni au prezidat când ne-am hotărît să ridicăm acest locaş. El a fost început când a fost pace şi ce pot spune, decât rugându-mă lui Dumnezeu să ne ajute a-l termina, dăruind Majestăţii Sale Regelui şi poporului său biruirea năprasnicilor vremi. *Să dea Domnul ca acest locaş sfânt să însemne biserica mântuirii neamului.*

D. Const. Bursan semnând actul ctitoriei

Actul de sfinţire

D. I. Brâncoveanu citeşte pergamentul actului de sfinţire, care are următorul cuprins:

„Astăzi în a douazeci şi una zi a lunei Mai şi anul dela Domnul Hristos 1940 s'a aşezat piatra de temelie a bisericii cu hramul Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena din oraşul Hunedoara, ţinutul Timiş;

Aceasta în zilele de fericită şi spornică domnie a Majestăţii Sale Regelui Carol al II-lea, ocrotitor şi sprijinitor de ziditi mântuitoare de credinţă şi pace;

Moştenitor de Tron fiind Alteţa Sa Principele Mihai Mare Voevod de Alba-Iulia;

Sub arhipăstorirea Mitropolitului Ardealului dr. Nicolae Bălan;

Preşedinte al Consiliului de miniştri fiind d. consilier regal Gheorghe Tătărăscu, ministrul cultelor d. profesor Ştefan Ciobanu, rezident regal al ţinutului Timiş d. Al. Marta, prefect al judeţului Hunedoara d. colonel C. Bengliu, primar al oraşului d. Petre Perian;

Membri în comitetul de construcţie fiind, preşedinte protopop Suciu Nicolae, membri d-nii Bejan Valer, Brâncoveanu Ion, ing. Curcubată Dionisie, dr. Popovici Ioan, Ţintea Nicolae.

Cu adevărat, această sfântă biserică a fost începută în anul Domnului 1939 şi în curs de desăvârşire astăzi cu ostoirea şi sprijinul bunilor creştini şi români domnul Constantin Bursan şi Doamna Alexandrina Bursan, cari timp de şase ani cu o străduinţă fără seamă au adunat banii trebuincioşi construirii acestui sfânt locaş.

Au fost de faţă la această sărbătoare creştinească demnitari ai ţării şi mult popor de pe toate meleagurile Hunedoarei, popor plin de credinţă şi recunoştinţă pentru această faptă creştinească.

Meşter al frumosului locaş dumnezeesc este arhitectul patriarhiei române d. Ionescu Berechet, iar înălţător al zidurilor priceputul constructor ing. Emil Prager.

Ajutat de preoţi şi cântăreţi de strană sfinţirea temeliei s'a făcut de I. P. S. S. mitropolitul Ardealului Nicolae Bălan, care a uns cu mir acest locaş al Domnului. Amin".

*

Solemnitatea a luat sfârşit la ora 2 d. a. după care s'a servit masa la casina din Hunedoara.

V. M.

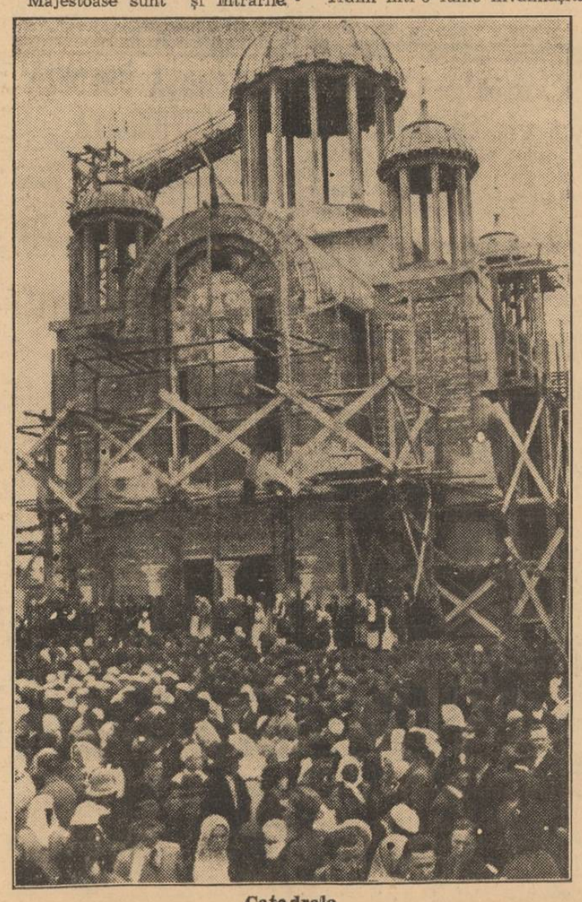

Catedrala

Curier judiciar

Procesul remizelor primăriei municipiului Bucureşti

Audierea d-lui Al. G. Donescu

Trib. Ilfov, s. VII, format cu d-nii judecători Niculescu, Cuparencu şi procuror Berlescu, a continuat Miercuri desbaterile în procesul intentat contra fostului director financiar al Primăriei municipiului Bucureşti, d. Isidor Cristea, — conform legii pentru apărarea patrimoniului public, pentru chipul cum s'a creat fondul de remize şi cum s'a gestionat acest fond.

A fost audiat, îndelung, ca martor al cauzei d. Alex. G. Donescu, fost primar general al municipiului Bucureşti.

D-sa a precizat că remizele în chestiune nu s'au înfiinţat, nici prin iniţiativa şi nici prin diligenţa inculpatului, ci s'a impus, — chiar înainte de numirea d-sale ca primar general — ca cea mai potrivită soluţie pentru intensificarea încasărilor adiţionalelor cuvenite comunei. Aceste adiţionale rămăseseră ca neîncasate cu anii (în sumă de sute de milioane de lei). Şi atunci în alternativa de a se creia un corp de urmăriri şi executări — enorm costisitor — sau de a se remunera suplimentar aparatul fiscal actual, s'a adoptat această soluţie din urmă.

Consiliul comunal a aprobat; bugetul a fost prevăzut cu alocaţiile necesare şi procedeul a fost încuviinţat de ministerul de resort; iar Inalta Curte de conturi i-a dat descărcare şi ratificare chiar pentru exerciţiul când organele legale, nici nu se pronunţaseră asupra-i.

In ce priveşte dreptul d-lui Cristea de a aproba şi semna ordonanţele de plata remizelor, martorul a arătat că e incontestabil, ba mai mult chiar: că chiar d-sa i le-a conferit prin decizie primarială, menţinută şi de primarii următori.

De asemenea a precizat că acest drept nu era mărginit la anumite sume (la 30 mii de lei), ci era nelimitat şi fără nevoia vreunei autorizaţii prealabile dela caz la caz, — de oarece remizele erau deja aprobate şi fondul de plată al lor înscris în buget la capitolul „cheltueli de personal". Plafonul de 30 mii lei era exclusiv pentru cheltueli de material şi diverse mărunte.

Au mai fost ascultaţi apoi, d-nii Cristescu, Ionescu, ş. a

Continuarea: Vineri

Procesul fraudelor comise de Victor Alboteanu & Comp.

Trib. Ilfov, s. II, format cu d-nii preşedinte I. D. Simionescu, judecători Ant. Antonescu şi I. G. Popescu, şi procuror Eug. Radovici, a păşit ieri în dezbaterea fraudelor comise în dauna fostului subsecretaiat de stat al propagandei de ex-directorul presei *Victor Alboteanu*, cu complicitatea subalternilor săi, *Petre Codreanu* şi *Mihail Mircea*, şi a directorului s. a. „Imprimeria", *Const. Vasilescu*.

S'a purces la interogarea primului inculpat, Victor Alboteanu, care se judecă în stare de arest.

In deosebi s'a stăruit asupra primei culpe ce i se face acestuia de a fi semnat în fals pe fostul titular al fostului subsecretariat de stat pe o seamă de acte oficiale — în special pe cele referitoare la plăţi ilegale, abuzive sau deadreptul frauduloase — precum şi de a fi confecţionat rezoluţiile „ministeriale" fals semnate.

Prevenitul şi-a repetat apărarea leit motiv făcută şi la cabinetul de instrucţie, pretinzând că n'ar fi vorba de falsuri.

In ce priveşte documentele fictive şi false, purtând garanţia de provenienţă a firmei „Ramuri", dar în realitate provenind dela inculpatul C. Vasilescu, — a spus că, de fapt, n'a ştiut de loc ce e cu aceste acte şi de unde vin. Şi că, în orice caz, nu şi-ar fi dat seama că sunt false.

Pe C. Vasilescu l-ar fi cunoscut la „Imprimeria" unde se tipăreau gazetele „Seara" şi „Capitala".

A adăugat că, pe lângă d. Titeanu, a împlinit — încă din 1930 — şi oficiul de „colaborator particular"...

Dezbaterile au rămas în continuare, procesul judecându-se după normele şi procedura legii de apărare a patrimoniului public.

In materie de poprire

Inalta Curte de casaţie, s. III s'a pronunţat în următoarea interesantă speţă de validare de poprire:

Creditorul Ciril Cuciujna din Orhei înfiinţase la trib. Ilfov, s. Not. o poprire în mâinile ministerului agriculturii şi domeniilor, (Casa Pădurilor Statului), asupra garanţiilor depuse acolo de creditorii săi fraţii Pistol şi ceruse validarea acestei popriri.

Ministerul a perimat însă validarea pe temei că, între timp, nu mai intervenise nici un act de procedură timp de doi ani în dosarul respectiv. Creditorul a făcut atunci o nouă cerere de validare bazându-se pe ordonanţa iar tribunalul i-a admis-o iarăşi socotind că a fost perimată numai validarea nu şi ordonanţa însăşi de poprire, iniţială.

Curtea de apel s. III-a a respins apelul ministerului menţinând sentinţa tribunalului.

Statul a declarat de acsea recurs în casare şi aci, prin d. av. consilier Toma Ricontie a susţinut că odată perimată validarea, s'a perimat şi ordonanţa de înfiinţarea poprirei.

Inalta Curte a primit concluziunile ministerului şi a casat fără trimitere hotărîrile instanţelor de fond, stabilind că odată obţinută perimarea unei cereri de validare de poprire, se perimă şi ordonanţa de înfiinţare a acestei popriri.

Insuşire de proprietate artistică

Firma „Diana - Frantzbrandwein" comandase caricaturistului N. Drăgulescu-Drag un afiş-reclamă pentru produsele sale.

Afişul a fost executat, primit şi răspândit în toate oraşele ţării.

Artistul nu şi-a primit însă drepturile decât pentru prima serie de 10.000 afişe; iar firma „Diana" a continuat să se folosească de creaţiunea lui artistică, lucrând un număr important de noi afişe, după acelaş model prin întreprinderile „Helicon" din Timişoara, „Fraţii Mecher", tot din Timişoara şi printr'un pictor (pseudonim: Victor) Michel Avram.

Primele două firme au şters pe afiş indicaţia „les affiches artistiques Drag", dar d. „Victor" a şi înlocuit această menţiune cu numele său artistic de Victor.

Justiţia penală, căreia artistul lezat i-a semnalat isprava, a deschis acţiune publică împotriva tuturor celor de mai sus şi împotriva d-lui Friderich Michelson, administrator- delegat al societăţii „Diana".

Procesul a avut mai multe termene pentru lipsa de procedură.

Iar Miercuri a început audierea martorilor, care a rămas în continuare pentru 28 Iunie.

Cine ştie?

Curtea de apel din Bucureşti, s. II criminală, ne trimite spre publicare deciziunea cu nr. 121/940, cu următorul cuprins:

Camera de acuzare, de acord cu concluziunile orale ale d-lui procuror general, în numele legii, decide:

declară că este locul de a fi pus sub acuzaţiune Gheorghe Adam, ţigan, major, fost cu ultimul domiciliu în Bucureşti, prin cartierul Câmpul Caţaveli, prin corturile de ţigani, dispărut, pentru crima de omor prevăzută şi pedepsită de art. 463 din codul penal.

In consecinţă, trimite pe numitul acuzat în judecata Curţii criminale de pe lângă Curtea de apel din Bucureşti.

Camera menţine mandatul de arestare emis contra numitului acuzat dispărut, de către d. judecător de instrucţie al cabinetului 8 tribunalul Ilfov.

Ordonă agenţilor forţei publice să urmărească şi să prindă pe numitul acuzat şi a-l depune la arestul Curţii criminale.

Procesul ţiganului criminal fugar s'a repartizat Curţii Criminale s II din Bucureşti, sorocindu-i-se prin termen de judecată la 24 Iunie a. c.

Concurenţă neleală

Trib. Ilfov s. II comercială s'a pronunţat într'o interesantă problemă de drept comercial.

Speţa era aceasta:

Industria de lemn Mundus, din Borlova din Armeniş (Caransebeş), având marca de fabrică şi comerţ intabulată conform legii, pentru mobile şi similare, a chemat în judecată — pentru uzurpare de marcă de fabrică şi concurenţă neleală — pe Israel L. Ampel, zis Ignatz Ampel şi Adolf zis Abraham Mund, din Bucureşti, cari deşi aveau intabulată aceeaşi marcă de fabrică însă numai pentru produse din cauciuc, desfăceau şi mobilă cu marca de fabrică a reclamantei.

Reclamanta, prin d. av. Eraclie Gudju, a susţinut că proprietarul unei mărci de fabrică şi comerţ, valabil întabulată, dobândeşte drept de absolută exclusivitate a acestei mărci, ea ne mai putând fi întrebuinţată de nici un alt comerciant sau fabricant pentru producte de aceeaşi natură.

Tribunalul a admis acest mod de a vedea şi a ordonat, ca urmare, interzicerea întrebuinţării mărcii de fabrică şi de comerţ Mundus de către pârâţi.

Limonadă cu zaharină

Curtea de apel s'a pronunţat Miercuri în procesul penal al comerciantului **Toma Şomândă**, din Bucureşti, str. Paris Momuleanu, 16.

Inculpatul apelant fusese condamnat tot la un an închisoare corecţională şi la confiscarea unui stock de 2400 sticle de apă gazoasă, cf. art. 11 din legea zaharinei, fiindcă a pus în vânzare pe piaţă limonadă gazoasă îndulcită — nu cu zahăr, — ci cu zaharină.

Curtea i-a redus condamnaţiunea la o lună închisoare.

Au fost trimişi in judecată

D. procuror Paul Petrescu a dat rechizitorii de trimitere deadreptul în judecata tribunalului corecţional contra următorilor:

1. *Ilian Ivanos Salabaşeff*, din str. Mareşal Badoglio 24, pentru înşelăciune în convenţiuni.

Inculpatul este învinuit că, fiind angajat de reclamanta Maria Theodorescu să-i plaseze o substanţă, ce o fabrica singură, pentru curăţatul alămurilor, s'a apucat să vândă pe cont propriu un produs contrafăcut, oarecum asemuitor, în ambalaje originale; şi

2. *Simion Cristea*, om de serviciu la Casa dotaţiunei oştirii, din str. Cobălcescu 21, pentru escrocherie.

Acesta, în vremurile de criză ce străbatem, nu s'a mulţumit doar cu o singură nevastă legitimă ci, dându-se drept „flăcău", s'a logodit — pe rând — cu încă două domnişoare — Ioana Deculescu şi Preda Ştefana — estorcându-le diverse sume ca aconturi asupra zestrei viitoare şi apoi lăsându-le neconsolate.

Nu e denunţare calomnioasă

Trib. Muscel, s. II, a condamnat deunăzi la un an închisoare corecţională, 2000 lei amendă şi 1 leu despăgubiri civile — pentru denunţare calomnioasă — pe comerciantul *Leon Constantinescu Puiu*.

Inculpatul era învinuit că a reclamat parchetului local că secretarul general al primăriei din C.-Lung, N. Ioanide, deţine acest post pe baza unui certificat nereal de cinci clase liceale şi, pe când funcţiona ca furier al Cercului de recrutare de acolo, şi-a falsificat rolurile, înscriindu-se ca student a şapte clase liceale — acuzaţiuni dovedite ca nesincere şi calomnioase.

In sprijinul osândei, tribunalul a reţinut că certificatul s'a verificat a fi „legal" şi că falsurile dela Cercul de recrutare, fiind comise în 1923, sunt prescrise.

Condamnatul a făcut apel contra acestei sentinţe.

Procesul s'a rejudecat, de aceea, la Curtea de apel s. I din Bucureşti.

Aci a arătat că denunţul său s'a bizuit pe acte necontrazise şi pe stări de fapt cari — chiar prescrise în raport cu răspunderea penală a reclamantului — nu acuză „rea credinţă" din partea sa, aşa că pedeapsa ce totuşi i s'a aplicat e lipsită de orice bază legală.

Curtea — formată cu d-nii consilieri Manea, T. Mâinescu, Pastia şi procuror Vidraşcu, a achitat Miercuri de orice penalitate pe Leon Constantinescu.

Omor şi răniri prin imprudenţă

Parchetul trib. Muscel a deschis deunăzi acţiune publică pentru îndoit omor şi numeroase răniri prin imprudenţă, contra şoferului Niculae Dumitru, conducătorul autobuzului Rm. V. 427, al firmei „Viteza Transport" din Râmnicul Vâlcei, cerând totodată arestarea inculpatului.

Magistratul instructor a şi lansat, ca urmareă mandat de încarcerare contra învinuitului.

El este învinuit că, pe când conducea autobusul sus indicat spre Bucureşti — încărcat cu 50 de pasageri, deci peste limita maximă de 30, cât îi era îngăduit, a adormit la volan. Din acestă cauză s'a răsturnat în şanţ, în preajma comunei Goeştii Badii, lângă Topoloveni, a prins pe pasageri dedesubt şi a produs astfel moartea lui Niculae Diaconescu şi a lui Al. Suciu, rănirea gravă a altor 5 şi rănirea tuturor celorlaţi între cari 13 destul de serioasă.

Trib. Muscel, totuşi, a infirmat arestarea ordonând punerea culpabilului în libertate provizorie.

Impotriva acestei hotărîri a făcut însă apel Parchetul locului.

Apelul s'a judecat Miercuri de Camera de acuzare a Curţii de apel din Bucureşti şi a fost admis.

In consecinţă, Camera a dispus confirmarea mandatului pe 30 de zile.

Cercetările continuă.

Sentinţa în procesul asasinării avocatului Leonida Demetriade

Curtea criminală, S. I. formată cu d-nii: preşedinte I. G. Petrescu, consilieri I. I. C. Petrescu, Mircea Odobescu, Al. Vasilescu şi Henri Zamfirescu, procuror fiind d. N. Missir iar prim grefier d. Gh. Huţu, a pronunţat Miercuri d. a., decizia în procesul asasinării avocatului Leonida Demetriade junior, proces în care erau acuzaţi servitorul Mihail Gaică, învinuit de omucidere şi stăpâna sa, Zamfira Demetriade, mama victimei, învinuită de instigare la crimă.

După deliberare, Curtea a condamnat pe Mihail Gaică, de 25 ani, muncitor de fel din com. Oşiţa de jos. jud. Romanaţi, pe baza art. 463 comb. cu 155 p. 1, 156 şi 64 c. pen., la zece ani închisoare, pentru faptul că în ziua de 12 Martie 1939 a ucis pe Leonida L. Demetriade, fiind provocat de acesta. Reduce din pedeapsa de mai sus prevenţie. Obligă pe numitul să plătească părţilor civile L. Demetriade şi Alfred Pagoni câte un leu despăgubiri civile iar statului, 4000 lei cheltueli de judecată.

Achită pe Zamfira Demetriade, românca, de 43 ani, domiciliată în Bucureşti, Str. Prof. Ion Ursu 29, de a fi instigat pe Mihail Gaică. Respinge şi cererea de despăgubiri civile formulată împotriva sa de Alfred Pagoni, fratele cosanguin al victimei.

Hotărirea s'a dat cu majoritate de voturi.